

ALKOHOLILAIN MUISTIKIRJA
PIENPANIMOILLE, TISLAAMOILLE JA
TILAVIINIYRITYKSILLE

OSA 2. Vähittäismyynti omissa tiloissa



SISÄLLYS

1. Vähittäismyynti pienjuomatuottajan omasta toimipaikasta
2. Tuote kaupan hyllylle? Tarkistuslista
3. Tiivistelmä

JOHDANTO

Hyvä lukija,

tämä Juomien Uusimaa -hankkeen yhteistyökumppaneille tuotettu muistikirja kokoaa keskeiset alkoholilainsäädännön seikat yhteen paikkaan vähittäismyynnin näkökulmasta. Tämä saattaa olla tuttua kauraa tai ensikosketukseksi alkoholilainsäädännön koukeroihin. Voit hyödyntää tätä muistikirjaa tarkistuslistana tai vaikkapa liiketoiminnan suunnittelun tukena, mikäli olet aloitteleva yrittäjä.

Tämä on yksi kolmesta muistikirjasta, jotka olemme koonneet pitäen mielessä erityisesti pienpanimo-, siiderimö- ja tislamotoimijoita, jotka tuottavat alkoholijuomia.

Muistikirjojen osat ovat:

- Osa 1. Anniskelu
- Osa 2. Vähittäismyynti omissa tiloissa
- Osa 3. Mainonta ja markkinointi

Oppaan lopussa on sivu, jonka voit tulostaa esimerkiksi huoneentauluksi.

Keskeiset linkit:

[Vähittäismyyntilupa \(LVV\)](#)

[Alkoholijuomien vähittäismyöntijärjestelyt \(LVV\)](#)

[Alkoholijuomien hinnoittelu ja hintailmoittelu \(LVV\)](#)

Päivitetty kesäkuussa 2026.

Kuvitus kuvat: Adobe Stock





I. VÄHITTÄISMYYNTI PIENJUOMATUOTTAJAN OMASTA TOIMIPAIKASTA

Pienjuomatuottajat voivat myydä tuotteitaan vähittäismyyntiluvalla.

Päivittäistavarakaupan vähittäismyyntilupa voidaan myöntää elintarvikemyymälään, myymäläautoon tai -veneeseen, anniskelupaikkaan tai alkoholijuomien valmistuspaikkaan.

Lupa tarvitaan yli 2,8 %:n vahvuisille mutta enintään 8 %:n tilavuusprosentin vahvuisille alkoholijuomille kello 9–21 välisenä aikana.

Vähittäismyynnissä alkoholijuomia saa myydä vain valmiiksi täytetyissä, suljetuissa pakkauksissa, kuten pulloissa tai tölkeissä, ja ne luovutetaan asiakkaalle hyväksytyyn vähittäismyyntipaikan sisätiloissa.

Lupa on elinkeinonharjoittaja- ja toimipaikkakohtainen.

Vähittäismyyntilupa haetaan Lupa- ja valvontavirastolta.

[HAE LUPAA \(LVV.FI\)](#)

2. TUOTE KAUPAN HYLLYLLE?

TARKISTUSLISTA

Tarkista nämä, mikäli haluat tuotteitasi esimerkiksi päivittäistavarakauppojen valikoimiin.

- Tuote on käymisteitse valmistettu ja alkoholipitoisuudeltaan enintään 8,0 %.
- Panimon valmistus- ja tukkumyyntiluvat ovat kunnossa.
- Tuote on suljetussa kuluttajapakkauksessa.
- Pakkausmerkinnät, EAN-koodi ja panttiasiat ovat kunnossa.
- Tuotteen hinta ja myyntierä sopivat kaupan logiikkaan.
- Markkinointimateriaalit ovat asiallisia ja tuotetietopohjaisia.

Taulukko 1. Vähittäismyynnin toimijat ja vastuut

Kysymys	Vastuu	Käytännön merkitys
Kuka saa valmistaa alkoholijuomaa?	Pienpanimo	Valmistukseen tarvitaan asianmukainen lupa ja toimiva omavalvonta.
Kuka saa myydä tuotetta kaupoille?	Pienpanimo tai tukkumyyjä	Tukkumyynti edellyttää asianmukaista valmistus-, maahantuonti- tai tukkumyyntilupaa.
Kuka saa myydä tuotetta kuluttajalle?	Kauppa	Yli 2,8 % alkoholijuomien vähittäismyynti edellyttää kaupan toimipaikkakohtaista vähittäismyyntilupaa.
Kuka vastaa kaupan myynnin ikärajavällynnästä?	Kauppa	Kaupan on varmistettava ikä, päihtymättömyys ja se, ettei asiakas välitä juomia alaikäiselle tai päihtyneelle.
Kuka vastaa tuotteen oikeista tiedoista?	Pienpanimo	Pakkausmerkinnät, koostumus, alkoholipitoisuus, EAN-koodit ja tuoteturvallisuus on oltava kunnossa.

Taulukko 2. Huomioitavaa, kun tuotteet ovat kaupan valikoimissa

Aihe	Käytännön merkitys
Tuotteen vahvuus	Päivittäistavarakaupan kannalta kriittinen raja on käymisteitse valmistetuissa juomissa enintään 8,0 %.
Pakkaus	Tölkki/pullo, panttijärjestelmä, EAN-koodi, lavatiedot ja logistiikkakelpoisuus.
Saatavuus	Kauppa arvioi, riittääkö tuotantokapasiteetti paikalliseen, alueelliseen tai valtakunnalliseen valikoimaan.
Hinta ja kate	Tuotteen pitää sopia kaupan hintapisteisiin ja tuoteryhmän kilpailuun.
Sesonki	Kausioluet, paikalliset erät ja kampanjatuotteet voivat olla realistisempi väylä kuin pysyvä valtakunnallinen valikoima.
Vastuullisuus	Kauppa voi edellyttää vastuullisuus-, alkuperä-, pakkaus- ja toimitusketjutietoja.
Markkinointimateriaalit	Materiaalien pitää olla alkoholilain mukaisia ja kaupan omaan linjaan sopivia.

I. VÄHITTÄISMYyntI PIENPANIMON OMASTA TOIMIPAIKASTA

Pienpanimot voivat myydä tuotteitaan vähittäismyyntiluvalla.

Päivittäistavarakaupan vähittäismyyntilupa voidaan myöntää elintarvikemyymälään, myymäläautoon tai -veneeseen, anniskelupaikkaan tai alkoholijuomien valmistuspaikkaan.

Lupa tarvitaan yli 2,8 %:n vahvuisille mutta enintään 8 %:n tilavuusprosentin vahvuisille alkoholijuomille kello 9–21 välisenä aikana.

Vähittäismyynnissä alkoholijuomia saa myydä vain valmiiksi täytetyissä, suljetuissa pakkauksissa, kuten pulloissa tai tölkeissä, ja ne luovutetaan asiakkaalle hyväksytyyn vähittäismyyntipaikan sisätiloissa.

Lupa on elinkeinonharjoittaja- ja toimipaikkakohtainen.

Vähittäismyyntilupa haetaan Lupa- ja valvontavirastolta.

[HAE LUPAA \(LVV.FI\)](#)

2. TUOTE KAUPAN HYLLYLLE? TARKISTUSLISTA

- Tuote on käymisteitse valmistettu ja alkoholipitoisuudeltaan enintään 8,0 %.
- Panimon valmistus- ja tukkumyyntiluvat ovat kunnossa.
- Tuote on suljetussa kuluttajapakkauksessa.
- Pakkausmerkinnät, EAN-koodi ja panttiasiat ovat kunnossa.
- Tuotteen hinta ja myyntierä sopivat kaupan logiikkaan.
- Markkinointimateriaalit ovat asiallisia ja tuotetietopohjaisia.

JUOMIEN UUSIMAA

Tämä muistikirja on tuotettu osana Juomien Uusimaa – Pienpanimoiden, siideri- ja tilaviiniyritysten sekä tislaamojen palveluliiketoiminnan ja vierailukeskusten kehittäminen -hanketta. Hanketta rahoittavat Euroopan unionin aluekehitysrahasto (EAKR) ja Haaga-Helia AMK.

